Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central), judecător Guțan Vitalie

Dosarul nr. 2ri-369/24
(2-24062822-02-2ri-08072024)

D E C I Z I E

28 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Dorin Dulghieru și Andrei Cașcaval

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de reprezentantul ,,AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L., administratorul l Filip Cornel,

în cauza civilă la cererea introductivă depusă de creditorul ,,AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L. cu privire la declararea insolvabilității debitorului ,,FLORNUC" S.R.L.,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2024, prin care s-a restituit fără examinare cererea introductivă depusă de creditorul ,,AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L. cu privire la declararea insolvabilității debitorului ,,FLORNUC" S.R.L.,

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 10 iunie 2024, creditorul ,,AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L. a înaintat cerere introductivă privind declararea insolvabilității debitorului ,,FLORNUC" S.R.L.
2. În motivarea cererii introductive a invocat deținerea unei creanțe pecuniare față de debitor în mărime de 374 274 lei, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 7-08/22 din 16 august 2022 și a facturilor fiscale nr. EAC ***** din 14 septembrie 2022 și EAC *****din 14 septembrie 2022.
3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2024 s-a restituit fără examinare cererea introductivă depusă de creditorul ,,AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L. cu privire la declararea insolvabilității debitorului ,,FLORNUC" S.R.L., cu toate înscrisurile anexate.
4. Pentru a dispune astfel, instanța a reținut lipsa certitudinii circumstanțelor ce adeveresc obligațiile debitorului față de creditor, avînd în vedere că datoria pretinsă în baza facturilor fiscale este litigioasă, deoarece pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) se află spre examinare cauza civilă nr. 2-731/23, în cadrul căreia a fost înaintată o acțiune reconvențională cu privire la constatarea rezoluțiunii tranșei/tranzacției indicate în

facturile fiscale nr. EAC ***** din 14 septembrie 2022 și EAC *****din 14 septembrie 2022, litigiu intentat pînă la înaintarea cererii introductive.

Solicitarea recurentului:

5. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 20 iunie 2024, reprezentantul „AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L., administratorul Filip Cornel a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată a cererii introductive cu privire la declararea insolvabilității debitorului „FLORNUC" S.R.L.

Argumentele părților:

6. În motivarea recursului, reprezentantul „AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L., administratorul Filip Cornel, reiterând motivele de fapt și de drept invocate în cererea introductivă depusă, a menționat suplimentar că judecătorul a interpretat greşit legislaţia referitoare la procedura de insolvabilitate, fapt ce a generat emiterea unei încheieri care contravine prevederilor legii, cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de „FLORNUC" S.R.L. corespunzând rigorilor Legii nr. 149 din 29 iunie 2012, deoarece a fost invocat un temei existent, lipsa capacității de plată a datoriei scadente în mărime de 748548 lei a debitorului „FLORNUC" S.R.L. faţă de creditorul „AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L.
7. La fel, a indicat că „AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L. a oferit deja suficient termen pentru executarea benevolă a întregii datorii certe, lichide şi existente în mărime totală de 748548 lei, iar neexecutarea pînă la moment a datoriei constituie temei de a constata lipsa capacităţii de plată a datoriei scadente şi înaintarea cererii introductive în instanţa de judecată.
8. De asemenea, a menționat că din actul de verificare a decontărilor reciproce datoria „FLORNUC" S.R.L. faţa de „AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L. este certă, adică fermă, existenţa ei nu dă naştere la discuţii, este lichidă, adică are cuantumul determinat şi este exigibilă, adică este ajunsă la scadenţă, nefiind suspendată printr-un termen sau prindr-o condiţie, precum și „FLORNUC" S.R.L. se află în întîrziere de plată a datoriei.
9. A relevat că prin răspunsul la notificare, debitorul „FLORNUC" S.R.L. și-a exprimat intenţia de anulare a facturilor fiscale de livrare a mărfii nr. EAC ***** şi nr. EAC *****din 14 septembrie 2022, semnate şi confirmate de ambele părţi, nefiind luate în consideraţie prevederile pct. 5.2 din contractul de vînzare - cumpărare nr. 7-08/22 din 16 august 2022, încheiat între creditor şi debitor, avînd în vedere că datoria urma să fie achitată încă în luna septembrie 2022.
10. Prin referința asupra cererii de recurs, avocatul Barașianț Mariana, în interesul „„FLORNUC" S.R.L. a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii instanței de fond, avînd în vedere că pretinsa creanță nu este certă, exigibilă și nu poate fi justificată, luînd în considerare contestarea acesteia prin acțiunea reconvențională și existența unui litigiu pe rolul instanței referitor la suma pretinsă.

Termenul de declarare a recursului:

11. În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă *”încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părți şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol”.*
12. Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă *„Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
13. Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă *”termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
14. În conformitate cu art. 8 alin. (2) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 *„încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării şi numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum şi recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate”.*
15. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reținând că se contestă încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2024, conchide că recursul declarat de reprezentantul „AUTO-INTERNAȚIONAL” S.R.L., administratorul Filip Cornel la 20 iunie 2024 a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

16. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din considerentele ce succed.
17. Conform art. 359 din Codul de procedură civilă *„cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.*
18. Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității *„procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi”.*
19. Conform art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă *„Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
20. În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă *„recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor”.*
21. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă *„instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea”.*
22. Din lucrările dosarului urmează că „AUTO-INTERNAȚIONAL” S.R.L. pretinzând incapacitatea de plată a creanțe în mărime de 748 559 lei, dintre care suma de 374274 lei cu titlu de datoriei și suma de 374274 lei cu titlu de penalitate, rezultată din raporturile comerciale dintre părți create în baza contractului de vînzare-cumpărare nr. 7-08/22 din

16 august 2022, încheiat între „AUTO-INTERNAȚIONAL” S.R.L. în calitate de vînzător și „FLORNUC” S.R.L. în calitate de cumpărător, a înaintat în instanța de insolvabilitate cerere introductivă privind declararea insolvabilității debitorului „FLORNUC” S.R.L.

23. În același timp, din materialele cauzei urmează că la 10 ianuarie 2023, „AUTO-INTERNAȚIONAL” S.R.L. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva „FLORNUC” S.R.L. și Burduja Gheorghe, prin care a solicitat încasarea de la ultimii, în mod solidar, a datoriei în mărime de 374 274 lei și a penalității, ca urmare a neexecutării obligațiilor contractuale în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 7-08/22 din 16 august 2022, cauza ce se află în examinare pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).
24. Totodată, în cadrul examinării cauzei civile menționate, „FLORNUC” S.R.L. a înaintat împotriva „AUTO-INTERNAȚIONAL” S.R.L. acțiune reconvențională, prin care a solicitat rezoluțiunea tranzacției în temeiul facturilor fiscale nr. EAC ***** din 14 septembrie 2022 și EAC *****din 14 septembrie 2022, cu restabilirea situației anterioare prin ridicarea surplusului mărfii livrate de „AUTO-INTERNAȚIONAL” S.R.L.
25. Așadar, în conformitate cu art. 9 Legea insolvabilității „*Procesul de insolvabilitate se intentează doar pe baza unei cereri de intentare a procesului de insolvabilitate (denumită în continuare cerere introductivă)*.”
26. Potrivit art. 10 Legea insolvabilității *„intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.”*
27. În corespundere cu prevederile art. 11 alin. (1) al Legii insolvabilității „*Componenţa şi mărimea obligaţiilor debitorului sînt cele existente la momentul depunerii cererii introductive, dacă legea nu prevede altfel”,* iar, alin. (2) al aceleiași norme indică că „*la determinarea temeiurilor de insolvabilitate se iau în calcul: a) mărimea obligaţiilor pecuniare, inclusiv suma restanţei la livrarea bunurilor, la prestarea serviciilor şi la îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi plătite de către debitor; b) mărimea datoriilor la credite, la împrumut, plus dobînda care urmează a fi achitată de către debitor; c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor; d) mărimea obligaţiilor la bugetul public naţional prevăzute de lege*.”
28. Alin. (3) al art. 11 din Legea insolvabilității reglementează că „*La constatarea insolvabilităţii debitorului nu se ia în calcul valoarea creanţelor constituite din: a) penalităţi şi/sau din alte sancţiuni financiare aferente neexecutării obligaţiilor; b) orice obligaţie de plată faţă de asociaţii (membrii, acţionarii) debitorului.”*
29. Totodată, conform art. 12 din Legea insolvabilității „*Dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.”*
30. Potrivit prevederilor art. 18 alin. (1) din Legea insolvabilității „*Creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanţele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate*.*”*

31. Conform normei de la art. 20 al aceleași Legi „*În cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice: a) denumirea/numele şi prenumele creditorului şi ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător; b) valoarea creanţelor creditorului, mărimea dobânzilor şi a penalităţilor aferente; c) temeiul creanţelor şi termenul executării lor; d) menţiuni despre alte probe ce confirmă creanţa creditorului; e) propunerea candidaturii la funcţia de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului; f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii. (2) La cererea introductivă a creditorului se anexează: 2 a) documentele ce adeveresc obligaţiile debitorului faţă de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligaţii, scadenţa obligaţiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art. 10, alte documente care justifică cererea creditorului; b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor; c) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenţia de a depune cerere introductivă, cu excepția cazului în care cererea introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat.”*
32. Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, analizând situația de fapt din prezenta speță în raport cu prevederile normelor de drept enunțate, ajunge la concluzia că, soluția instanței de fond este una corectă.
33. Colegiul civil reține că Legea insolvabilității stabilește că orice creditor care a notificat în prealabil debitorul este îndreptățit să formuleze o cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului său, își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate, precum și anexează, inter alia, documentele ce adeveresc mărimea și scadența datoriilor debitorului față de creditor.
34. Astfel, Legea insolvabilității prevede că existența creanței trebuie demonstrată de către creditor la formularea cererii introductive, iar interesul legitim al creditorului constă în dreptul său de se adresa în justiție pentru apărarea dreptului de proprietate și încasarea forțată a creanței.
35. În acest sens, Curtea Europeană a menționat în jurisprudența sa că, în materia procedurii falimentului, ea a considerat întotdeauna că există un litigiu din momentul în care creditorul depune o declarație de creanță, iar din cererea formulată de creditor se naște o „dispută” reală și serioasă asupra unui drept civil, în cazul unei creanțe (a se vedea Cipolletta v. Italia, 11 ianuarie 2018, § 34, § 36).
36. Reieșind din cele expuse, Colegiul remarcă că creditorul singur se apreciază ce documente urmează a fi prezentate întru susţinerea cererii introductive, însă cu respectarea cerinței privind certitudinea creanței. Importanta la caz este ca probele prezentate să confirme cu certitudine starea de insolvabilitate a debitorului.
37. În această ordine de idei, Colegiul relevă că în acord cu poziția instanței de fond consideră că creditorul „AUTO-INTERNAȚIONAL” S.R.L. nu și-a argumentat pe deplin creanța pretinse, avînd în vedere că creanța rezultată din contractul de vînzare - cumpărare nr. 7-08/22 din 16 august 2022 reprezintă obiect de examinare în cadrul litigiului aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).
38. În acest sens, Colegiul remarcă că o creanță este considerată certă atunci când existența sa este incontestabilă, adică este stabilită în mod clar prin documente sau alte probe juridice relevante, iar pentru a fi lichidă, o creanță trebuie să aibă un cuantum determinat

sau ușor determinabil, fără necesitatea unor proceduri complexe sau îndoieli, situație care la caz nu se atestă.

39. Colegiul respinge afirmațiile recurentului cu privire la faptul că judecătorul urma să verifice temeinicia acțiunii reconvenționale înaintată de ,,FLORNUC" S.R.L., or acest fapt nu ține de competența instanței de insolvabilitate la etapa depunerii cererii introductive.
40. Astfel, Colegiul reține că contrar sarcinii de probaţiune care îi revine, ,,AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L. nu a invocat nici un motiv convingător şi nu a administrat nici o probă pertinentă şi admisibilă ce ar demonstra certitudinea creanței în vederea intentării procedurii de insolvabilitate față de ,,FLORNUC" S.R.L., cu care se află într-un litigiu de drept.
41. Colegiul civil subliniază că nu este suficientă simpla expunere a circumstanţelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunţită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum şi dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulţumirii faţă de actul de dispoziţie pronunţat de prima instanță, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părţii, instanţa a pronunţat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiţia legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greşelilor anume imputate primei instanţe, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum şi indicarea probelor pe care se bazează.
42. Abordarea recurentului în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestora ca fiind doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia.
43. De altfel, creditorul ,,AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L. nu poate urmări aceeași creanță simultan prin procedura de drept comun și procedura de insolvabilitate. Aceste două proceduri au naturi juridice diferite, reguli distincte și scopuri bine definite, iar suprapunerea lor ar genera contradicții procedurale și ar încălca principiul concursului creditorilor.
44. Instanţa de recurs relevă că conform jurisprudenţei CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situaţiei prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.
45. În consecință, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea primei instanțe este una întemeiată și legală, iar motivele invocate de către recurent fiind lipsite de temei legal, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de fond.
46. În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de recurs declarată de reprezentantul ,,AUTO-INTERNAȚIONAL" S.R.L., administratorul Filip Cornel.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2024, prin care s-a restituit fără examinare cererea introductivă depusă de creditorul „AUTO-INTERNAȚIONAL” S.R.L. cu privire la declararea insolvabilității debitorului „FLORNUC” S.R.L.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele completului Ruxanda

Pulbere

Judecătorii Dorin

Dulghieru

Andrei

Cașcaval